

Het Nederlands Kamerorkest

dirigenten	Szymon Goldberg David Zinman
eerste violen	Thomas Magyar, <i>1e concertmeester</i> Piet Nijland, <i>plv. 1e concertmeester</i> Carla Rossican Alick Mayhew Robin Alleson Jeanne van Tol Jean Tassoul Denyse Vermeulen
tweede violen	Jacques Hartog, <i>aanvoerder</i> Wim Breemer Henk Emmelot Vladimir Javornik Alma Badings Hideki Oguni <i>vacature</i>
altviolen	Joke Vermeulen, <i>aanvoerder</i> Mary Ingham Kees Hoving Jenny Lea <i>vacature</i>
violoncelli	Herre-Jan Stegenga, <i>aanvoerder</i> Bengt Widlund Toon Doorn Anke Bouma
contrabas	Lion Groen Herbert Slegers
clavecimbel	Janny van Wering
hobo	Han de Vries Frank van Koten
hoorn	Hans Dullaert Helenus Hannecart
zakelijk leider	Jaap Bevaart

De Rijk
Grote Kerk

vrijdag 16 juni, 19.30 uur

HOLLAND FESTIVAL 1972

Waterlandconcerten

Het Nederlands Kamerorkest

dirigent

David Zinman

solist

Herre-Jan Stegenga

organist

Jan Jongepier, die het concert
opent met een korte orgelbespeling

programma

a. orgelbespeling:

M. Greene
1695-1755

Voluntary no. 1 in G gr. t.
andante – allegro – largo –
largo andante

C. Ph. E. Bach
1714-1788

Sonate no. 2 in g kl. t.
allegro – adagio – allegro

J. Haydn
1732-1809

Uit 'Flötenuhr 1792'
andante – presto – andante –
vivace – menuet – presto

A. Vivaldi
1675-1741

Concerto in F gr. t.
allegro
grave
allegro

J. Haydn
1732-1809

Concert voor cello en orkest in
D gr. t.
allegro moderato
adagio
allegro

pauze

Ton de Leeuw
geb. 1926

Music for strings

W. A. Mozart
1756-1791

Symphonie in A gr. t., K.V. 201
allegro moderato
andante
menuetto
allegro con spirito

David Zinman

David Zinman werd in 1936 in New York geboren. Hij studeerde aan de High School for Music and Art in New York en later aan het Berkshire Music Centre in Tanglewood, waar hij Pierre Monteux ontmoette. Deze benoemde David Zinman tot zijn assistent en droeg hem vaak de leiding van de repetities over.

In 1962 maakte David Zinman zijn Europees debuut met het Deens Radio Orkest en in het Holland Festival 1963 trad hij voor het eerst in Nederland op met het Nederlands Kamerorkest, waarvan hij – naast Szymon Goldberg – tot vast dirigent werd benoemd.

David Zinman trad in de gehele wereld op als gastdirigent; voor zijn grammofoonopname met Vladimir Ashkenazy en het London Symphony Orchestra ontving hij de Edison in Nederland en de Grand Prix du Disque in Frankrijk.

Herre-Jan Stegenga

Herre-Jan Stegenga werd geboren in 1947 en ontving op 8-jarige leeftijd zijn eerste violoncellolessen. Op advies van Paul Tortelier deed hij toelatingsexamen voor het Parijse conservatorium. Van de 40 kandidaten slaagden er 10 voor de afdeling supérieur. Hij kreeg het predicaat 'excellent'. Na drie jaren behaalde hij de zelden uitgereikte 'premier prix à l'unanimité du jury'. Gedurende zijn studie volgde hij tevens lessen in muziekgeschiedenis, solfège, kamermuziek etc.

Tot 1 september 1971 was hij als solo-cellist verbonden aan het kamerorkest 'Les Musiciens de Paris' waarmee hij vele grammofoonopnamen heeft gemaakt.

Per 1 september j.l. werd Herre-Jan Stegenga benoemd tot eerste solo-cellist van Het Nederlands Kamerorkest.

Jan Jongepier

Jan Jongepier werd in 1941 in Zaandam geboren. Hij behaalde het Staatsdiploma orgel A o.l.v. Cor Kroonenberg en studeerde verder bij Piet Kee aan het Conservatorium van het Muzieklyceum te Amsterdam.

In 1967 behaalde hij het eindexamen solospel, ontving de Eugène Calkoenprijs en – in 1971 – de Prix d'Excellence.

In 1968 won hij het internationale improvisatieconcours van Bolsward; in 1970 en 1971 het internationaal orgelconcours Haarlem. Sinds 1957 is Jan Jongepier cantor-organist bij de Ned. Herv. Gemeente te Purmerend.

A. Vivaldi – Concerto in F gr. t.

Volgens de jongste onderzoeken werd Vivaldi in 1675 in Venetië geboren. In 1702 ontving hij de priesterwijding; het ambt zelf heeft hij maar een jaar uitgeoefend; hij wijdde zich vrijwel uitsluitend aan de muziek. Hij had een vaste werkkring als maestro dei concerti aan het seminarie voor muziek van het Ospedale della Pietà, één van de vier weeshuizen voor meisjes in Venetië. Vivaldi reisde door geheel Europa; zo was hij in 1738 in Amsterdam om eigen werk te dirigeren bij de voorstellingen t.g.v. het honderdjarig bestaan van de Amsterdamse Schouwburg (toen nog aan de Keizersgracht).

Vivaldi schreef meer dan 400 concerti, die grote invloed hebben gehad op componerende tijdgenoten: men denke bijvoorbeeld aan de transcripties die Bach maakte van Vivaldi's concerti.

De grens tussen soloconcert en concerto grosso is bij Vivaldi niet altijd even duidelijk te trekken.

Zo ook in dit concert: de *violino principale* heeft belangrijke solo-passages, maar ook de twee hobo's, en de beide hoorns hebben een solo-functie, ondersteund door het orkest, bestaande uit strijkers en basso-continuo.

De melodiek draagt de typische Vivaldi-signatuur: korte, kernachtige orkestpassages worden afgewisseld door de thema's van de solo-instrumenten; de solo-viool speelt daarenboven de voor Vivaldi kenmerkende passages, veelal bestaande uit gebroken drieklanken en septiemen.

J. Haydn – Concert voor cello en orkest in D gr. t.

Haydn componeerde vijf concerten voor violoncel en orkest, waarvan het heden uit te voeren werk – 'het' violoncelconcert – het laatste is; het dateert van 1783.

Vóór 1940 werd het gewoonlijk uitgevoerd in de bewerking van F. A. Gevaert. Enrico Mainardi was de eerste, die de beschikking kreeg over materiaal, dat overeenstemde met de oorspronkelijke tekst. De orkestbezetting is, zoals bij de meeste van dergelijke intieme solo-concerten uit de achttiende eeuw, strijkorkest met twee hobo's en twee hoorns. In de tutti-gedeelten speelt de violoncel nu en dan een zelfstandige partij, hetgeen er op wijst, dat het werk voor een kleine orkestbezetting gedacht is.

Ton de Leeuw – Music for strings

Music for strings is geschreven in de lente van 1970 in opdracht van de Biennale van Zagreb, ten behoeve van de Solisten van Zagreb, die de première ervan gaven op 9 mei 1971.

De bezetting is: zes violen, drie alten, twee celli en een contrabas. Na deze zakelijke gegevens kan de volgende subjectieve en omschrijvende benadering wellicht dienst doen om de muziek te karakteriseren: De grote stilte waarin de muziek van het begin tot het einde baadt is te vergelijken met de rust van een onbewegelijke oppervlakte.

Maar deze rust is schijn.

Onder de oppervlakte borrelt en kookt het; plotselinge erupties, grote en kleine, breken door, om weer even snel te verdwijnen. De geladenheid komt nimmer tot uitbarsting. De stilte blijft voelbaar. De muziek vindt haar evenwicht in het spanningsveld tussen beide krachten.

Dit alles eist veel van de spelers. De kleinste details dienen nauwkeurig te worden afgewogen, met een concentratie, intensiteit en nuancering die men eerder in kamermuziek zou verwachten.

Ton de Leeuw

W. A. Mozart – Symphonie in A gr. t., K.V. 201

Het levenswerk van Mozart omvat ongeveer vijftig symphonieën, reikende van de beknopte, driedelige sinfonia naar Italiaanse trant tot concepties als de Praagse en de Jupiter-symfonie, die door geen symfonisch werk uit die tijd overtroffen worden.

Ook onder de jeugdwerken zijn er echter enkele, die de aandacht ook nu nog ten volle waard zijn, die plotseling ver boven het gemiddelde uitsteken en die een belofte inhouden waarvan de latere jaren de vervulling zouden brengen.

De in 1774 gecomponeerde symfonie in A is een van die opmerkelijke stukken. Ze wijkt al dadelijk af van de gewoonte van die tijd, doordat de *piano* onmiddellijk met het eerste thema begint, zonder langzame inleiding, zonder ook de veelvuldig voorkomende akkoorden, die de toonsoort vastleggen en de aandacht van de hoorder wekken; hier wordt hij geacht van de eerste noot af oplettend te zijn! In het zangrijke andante spelen de violen het gehele stuk door met demper, tot zij, kort voor het slot, onderbroken worden door de blaasinstrumenten, waarna alle instrumenten samen krachtig en statig het deel afsluiten.

Het menuet treft door de tegenstelling van de puntige ritmen van het hoofddeel en de vloeiende melodische lijnen van het trio; de finale sluit het werk bruisend en tintelend af. De orkestbezetting bestaat uit strijkers, twee hobo's en twee hoorns.

HOLLAND FESTIVAL 1972

Eerstvolgende Waterlandconcerten

vrijdag 23 juni Broek in Waterland – Ned. Herv. Kerk

dirigent David Zinman

solisten Jacques Hartog, viool
Mary Ingham, altviool
Han de Vries, hobo

werken van André Campra
Krzysztof Penderecki
Joseph Haydn
W. A. Mozart

Jan Jongepier speelt werken van: Joh. Seb. Bach
Gaspard Corette
John Stanley

vrijdag 30 juni Purmerend – Grote Kerk

dirigent David Zinman

solisten Paul Verhey, fluit
Piet Nijland, viool
Janny van Wering, clavecimbel
Hans Dullaert, hoorn

werken van Joh. Seb. Bach
Igor Strawinsky
Joseph Haydn
W. A. Mozart

Jan Jongepier speelt werken van: Antonio Vivaldi
C. Ph. E. Bach
Johann Pachelbel